पितामहस्तु प्रीतात्मा ददौ वैश्रवणस्य ह । अमरत्वं धनेशत्वं लोकपालत्वमेव च ।
ईशानेन तथा सख्यं पुत्रञ्च नलकूवरं । राजधानीनिवेशञ्च लङ्का रक्षोगणान्वितां ।
विमानं पुष्पकं नाम कामगञ्च ददौ प्रभुः । यक्षाणामाधिपत्यञ्च राजराजत्वमेव च ।
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि रामोपाख्यानपर्व्वणि वैश्रवणोत्पत्तौ त्रिसप्तत्यधिकद्विशततोऽध्यायः ॥ २७३ ॥
॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ पुलस्त्यस्य तु यः क्रोधादर्द्धदेहोऽभवन्मुनिः । विश्रवा नाम सक्रोधः स वैश्रवणमैक्षत ।
बुबुधे तन्तु सक्रोधं पितरं राक्षसेश्वरः । कुवेरस्तत्प्रसादार्थं यतते स्म सदा नृप । १५८०
स राजराजो लङ्कायां न्यवसच्चरवाहनः । राक्षसीः प्रददौ तिस्रः पितुर्व्वै परिचारिकाः ।
ताः सदा तं महात्मानं सन्तोषयितुमुद्यताः । ऋषिं भरतशार्दूल नृत्यगीतविशारदाः ।
पुष्पोत्कटा च राका च मालिनी च विशाम्पते । अन्योऽन्यस्पर्द्धया राजन् श्रेयस्कामाः सुमध्यमाः ।
स तासां भगवांस्तुष्टो महात्मा प्रददौ वरान् । लोकपालोपमान् पुत्रानेकैकस्या यथेप्सितान् ।
पुष्पोत्कटायां जज्ञाते द्वौ पुत्रौ राक्षसेश्वरौ । कुम्भकर्णदशग्रीवौ बलेनाप्रतिमौ भुवि । १५८५
मालिनी जनयामास पुत्रमेकं विभीषणं । राकायां मिथुनं जज्ञे खरः शूर्पणखा तथा ।
विभीषणस्तु रूपेण सर्व्वेभ्योऽभ्यधिकोऽभवत् । स बभूव महाभागो धर्म्मगोप्ता क्रियारतिः ।
दशग्रीवस्तु सर्व्वेषां श्रेष्ठो राक्षसपुङ्गवः । महोत्साहो महावीर्य्यो महासत्त्वपराक्रमः ।
कुम्भकर्णो बलेनासीत् सर्व्वेभ्योऽभ्यधिको युधि । मायावी रणशौण्डश्च रौद्रश्च रजनीचरः ।
खरो धनुषि विक्रान्तो ब्रह्मद्विट् पिशिताशनः । सिद्धविघ्नकरी चापि रौद्री शूर्पनखा तदा । १५९००
सर्व्वे वेदविदः शूराः सर्व्वे सुचरितव्रताः । ऊषुः पित्रा सह रता गन्धमादनपर्व्वते ।
ततो वैश्रवणं तत्र ददृशुर्नरवाहनं । पित्रा सार्द्धं समासीनमृद्ध्या परमया युतं ।
जातामर्षास्ततस्ते तु तपसे धृतनिश्चयाः । ब्रह्माणं तोषयामासुर्घोरेण तपसा तदा ।
अतिष्ठदेकपादेन सहस्रं परिवत्सरान् । वायुभक्षो दशग्रीवः पञ्चाग्निः सुसमाहितः ।
अधःशायी कुम्भकर्णो यताहारो यतव्रतः । विभीषणः शीर्णपर्णमेकमभ्यवहारयन् । १५९०५
उपवासरतिर्धीमान् सदा जप्यपरायणः । तमेव कालमातिष्ठत्तीव्रं तप उदारधीः ।
खरः शूर्पणखा चैव तेषां वै तप्यतां तपः । परिचर्य्याञ्च रक्षाञ्च चक्रतुर्हृष्टमानसौ ।
पूर्णे वर्षसहस्रे तु शिरश्छित्वा दशाननः । जुहोत्यग्नौ दुराधर्षस्तेनातुष्यज्जगत्प्रभुः ।
ततो ब्रह्मा स्वयं गत्वा तपसस्तान्यवारयत् । प्रलोभ्य वरदानेन सर्व्वानेव पृथक् पृथक् ।
॥ श्रीब्रह्मोवाच ॥ प्रीतोऽस्मि वो निवर्त्तध्वं वरान् वृणुत पुत्रकाः । यद्यदिष्टमृते त्वेकममरत्वं तथाऽस्तु तत् । १५९१०
यद्यदग्नौ हुतं सर्व्वं शिरस्ते महदीप्सया । तथैव तानि ते देहे भविष्यन्ति यथेप्सया ।
वैरूप्यञ्च न ते देहे कामरूपधरस्तथा । भविष्यसि रणे ऽरीणां विजेता न च संशयः ।
॥ रावण उवाच ॥ गन्धर्व्वदेवासुरतो यक्षराक्षसतस्तथा । सर्पकिन्नरभूतेभ्यो न मे भूयात् पराभवः ।
॥ श्रीब्रह्मोवाच ॥ य एते कीर्त्तिताः सर्व्वे न तेभ्योऽस्ति भयन्तव । ऋते मनुष्याद्भद्रन्ते तथा तद्विहितं मया ।